

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 1/2009 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Turówko z dnia 23 lutego 2009 r.
Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXXI/241/2009 Rady Gminy w Kozłowie z dnia 25 lutego 2009 r.

GMINA KOZŁOWO

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
TURÓWKO**

Turówko
luty 2009 r.

Wstęp		3
Rozdział I	Powiązanie Planu z celami strategicznymi dokumentów dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy i regionu	5
Rozdział II	Diagnoza zasobów sołectwa	6
2.1.	Historia	6
2.2.	Funkcje, jakie pełni wieś	6
2.3.	Charakterystyka mieszkańców	7
2.4.	Poziom organizacji mieszkańców i rozwój wsi	9
2.5.	Położenie i wygląd wsi	13
2.6.	Stan otoczenia środowiska naturalnego	17
2.7.	Rolnictwo i leśnictwo	21
2.8.	Przedsiębiorczość	22
2.9.	Kultywowanie tradycji	22
2.10.	Oświata i edukacja	25
2.11.	Ochrona zdrowia	26
2.12.	Bezpieczeństwo publiczne	26
2.13.	Infrastruktura techniczna	27
Rozdział III	Analiza SWOT	31
Rozdział IV	Wizja rozwoju wsi	33
Rozdział V	Zestawienie priorytetów, celów, zadań planu	35
Rozdział VI	Harmonogram wdrażania planu wraz z kosztorysem	45
Rozdział VII	Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej	46
Spis tabel i rysunków		47
Spis skrótów		48

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Turówko dotyczy lat 2009–2015. Podstawową jego część stanowi opis zasobów wsi i tkwiącego w niej potencjału oraz możliwości organizacyjnych mieszkańców. Na tej podstawie przeprowadzona została analiza słabych i mocnych stron miejscowości oraz analiza szans i zagrożeń jej rozwoju. Pozwoliła ona na określenie kierunków rozwoju miejscowości, wyznaczenie priorytetów oraz wyszczególnienie zadań, które będą realizowane w ich ramach.

Funkcje, jakie pełni Turówko to przede wszystkim funkcje mieszkalne i rolnicze. Pod tym kątem były też ustalane priorytety i kierunki rozwoju miejscowości. Ostatecznym celem wszelkich działań jest poprawa standardu życia mieszkańców wsi, a biorąc pod uwagę położenie i naturalne warunki przyrodnicze również rozwój turystyki.

Niniejszy Plan Odnowy wskazać ma jakie konkretne działania muszą być poczynione, aby powyższy cel został osiągnięty. Świadomość jasno sprecyzowanych kierunków rozwoju pobudza aktywność lokalnego środowiska i stymuluje je na rzecz partnerstwa, rozwoju i promocji wartości, które reprezentuje.

Mieszkańcy Turówka to osoby aktywne, związane z miejscem zamieszkania, otwarte na nowe możliwości i rozwiązania. Mieszkańcy mają nadzieję, że dzięki dalszej współpracy naturalne atuty wsi zostaną wykorzystane w celu ożywienia życia kulturalno-społecznego miejscowości oraz jej rozwoju, co wpłynie na podniesienie standardu życia mieszkańców.

Rozwój wsi nastąpić ma poprzez jej, tzw. odnowę – czyli proces obejmujący bardzo szerokie spektrum działań, wpływających na podwyższenie jakości życia na wsi i tożsamości mieszkańców miejscowości. Siłą odnowy wsi są najważniejsze wartości związane z historią, kulturą, tradycją – wszystkim tym, co można objąć pojęciem dziedzictwa kulturowego wsi, zarówno w aspekcie materialnym i niematerialnym.

Odnowa wsi to szeroki wachlarz przedsięwzięć, wynikających z potrzeb mieszkańców. Przedsięwzięcia odnowy wsi mogą więc dotyczyć zarówno miejsc spotkań wiejskich (place, centra wsi, sale, świetlice), obiektów historycznych, zabytkowych, przestrzeni wiejskiej (zielen, chodniki, stawy), jak i imprez kulturalnych (festyny, imprezy cykliczne, tematyczne), folkloru (zespoły taneczne, orkiestry), sportu i kultury fizycznej (boiska, siłownie, szlaki piesze, ścieżki rowerowe, zagospodarowanie kąpielisk, plaż), bezpieczeństwa (place zabaw, ograniczenie ruchu kołowego, parkingi), jak również ochrony środowiska (sanitariaty, kosze na śmieci), a także wizualizacji i informacji (tablice informacyjne dotyczące wszystkich wymienionych

przedsięwzięć). To tylko niektóre przykłady, ponieważ odnowa wsi daje możliwość indywidualnego podejścia wynikającego z indywidualności każdej wsi. Elementem spajającym wszystkie przedsięwzięcia, charakterystycznym dla tego procesu, jest współdecydowanie mieszkańców wsi w sprawach kierunków rozwoju ich miejscowości. Projekty odnowy wsi powstają bowiem w wyniku debaty lokalnej na poziomie sołectwa. Odnowa wsi jest zatem próbą złamania stereotypu planowania centralistycznego, w którym to gmina decyduje o rodzaju przedsięwzięć w każdej miejscowości.

Oczywiście nie należy rozumieć, że projekty odnowy wsi są kreowane i wdrażane w kompletnym oderwaniu od lokalnej rzeczywistości. Powstają one z uwzględnieniem realiów gminy: planu zagospodarowania, strategii gminy i budżetu. Dlatego też ważnym czynnikiem warunkującym sukces odnowy wsi jest partnerskie podejście do planowanych zadań, w tym jak najwcześniejsza współpraca przedstawicieli gminy z sołectwem.

Rozdział I Powiązanie Planu z celami strategicznymi dokumentów dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy i regionu

Plan Odnowy Miejscowości Kozłowo został opracowany zgodnie z procedurą zawartą w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. Nr 38, poz. 220, z późn. zm.).

Plan został zatwierdzony Uchwałą nr 1/2009 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Turówko z dnia 23 lutego 2009 roku.

Plan został zatwierdzony Uchwałą XXXI/241/2009 Rady Gminy w Kozłowie z dnia 25 lutego 2009 roku.

Plan Odnowy Miejscowości Turówko zgodny jest z następującymi dokumentami strategicznymi Gminy Kozłowo:

- Ⓢ **Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kozłowo na lata 2004-2013** przyjęty Uchwałą Nr XVIII/113/04 Rady Gminy Kozłowo z dnia 17 listopada 2004 roku;
- Ⓢ **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kozłowo** przyjęte Uchwałą Nr XXIV/144/01 Rady Gminy Kozłowo z dnia 21 listopada 2001 roku;
- Ⓢ **Strategia Rozwoju Gminy Kozłowo na lata 2007-2015** przyjęta Uchwałą Nr XIV/106/07 Rady Gminy Kozłowo z dnia 23 listopada 2007 roku.

Plan jest również zgodny z dokumentami o znaczeniu ponadlokalnym i regionalnym. Są to:

- Ⓢ **Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Nidzickiego na lata 2004 - 2013** przyjęty Uchwałą Nr XXI/124/04 Rady Powiatu w Nidzicy z dnia 14 lipca 2004r. ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr XLX/244/06 z dnia 29 marca 2006r. oraz Uchwałą Nr X/51/07 z dnia 17 sierpnia 2007 r. ;
- Ⓢ **Strategiczny Plan Rozwoju Powiatu Nidzickiego**, który stanowi załącznik do Uchwały Nr XX/104/04 Rady Powiatu w Nidzicy;
- Ⓢ **Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020** stanowiąca załącznik do Uchwały Nr XXXIV/474/05 Sejmiku Województwa Warmińsko -Mazurskiego z dnia 31 sierpnia 2005 r.

Rozdział II Diagnoza zasobów sołectwa

2.1. Historia

Turówko (Thurowken). Miejscowość założona została w 1321 roku na 40 łanach jako wieś na prawie chełmińskim.

W 1700 roku do folwarku należało 15, do wsi 25 łanów. Na początku XIX wieku w 16 domach mieszkały 184 osoby. W wyniku regulacji powstał majątek, liczący w 1861 roku 2796 ha ziemi, 14 domów, 152 mieszkańców (w tym 20 katolików i 3 Żydów).

Wieś w 1867 roku miała 11 domów i 88 mieszkańców, w 1871 roku były tylko 74 osoby, w tym 4 katolików. Majątek w tym samym okresie liczył 6 domów, w których mieszkało najpierw 121, potem 126 osób (w tym 30 katolików).

W 1883 roku wieś posiadała 13 domów, 17 koni, 33 sztuki bydła, 34 owce, 31 świń; majątek zaś 7 domów, 25 koni, 69 sztuk bydła, 613 owiec i 47 świń.

W 1895 roku do wsi należało 220 ha ziemi, do majątku 345 ha. Areał majątku wzrósł w 1910 roku do 545 ha.

W 1933 roku Turówko i Turowo miały 238 mieszkańców. W plebiscycie 1920 roku 15 głosów oddano na Polskę i 15 na Niemcy.

2.2. Funkcje, jakie pełni wieś

Turówko jest jednym z 28-stu sołectw Gminy Kozłowo, położonej w powiecie nidzickim województwa warmińsko-mazurskiego.

Tabela nr 1. Wykaz sołectw Gminy Kozłowo

Lp.	Sołectwo	Miejscowości należące do sołectwa
1.	Bartki	Bartki
2.	Browina	Browina
3.	Cebulki	Cebulki
4.	Dziurdziewo	Dziurdziewo, Kamionki
5.	Górowo	Górowo
6.	Kozłowo	Kozłowo, Sątop, Zakrzewo
7.	Krokowo	Krokowo
8.	Michałki	Michałki, Januszkowo
9.	Niedanowo	Niedanowo

10.	Pielgrzymowo	Pielgrzymowo
11.	Rogóż	Rogóż, Lipowo
12.	Sarnowo	Sarnowo
13.	Siemianowo	Siemianowo
14.	Sławka Mała	Sławka Mała
15.	Sławka Wielka	Sławka Wielka
16.	Szkotowo	Szkotowo, Kownatki
17.	Szkudaj	Szkudaj
18.	Szymany	Szymany
19.	Turowo	Turowo
20.	Turówko	Turówko
21.	Ważyny	Ważyny
22.	Wierzbowo	Wierzbowo, Gołębiewo
23.	Wola	Wola
24.	Zabłocie	Zabłocie
25.	Zaborowo	Zaborowo
26.	Zakrzewo	Zakrzewo
27.	Zakrzewko	Zakrzewo, Kadyki
28.	Zalesie	Zalesie

Funkcje, jakie pełni Turówko to:

- » funkcja mieszkalna (jest to wieś, w której mieszkają ludzie pracujący głównie w okolicznych miejscowościach – Nidzicy, Kozłowie, Olsztynie);
- » funkcja rolnicza (część mieszkańców prowadzi własne gospodarstwa rolne);
- » rozwijająca się funkcja turystyczna (z uwagi na atrakcyjne położenie oraz walory przyrodnicze wieś ma ogromny potencjał do rozwoju turystyki wiejskiej – w szczególności agroturystyki).

2.3. Charakterystyka mieszkańców

W skład sołectwa Turówko wchodzi jedynie wieś Turówko. Liczba mieszkańców miejscowości według stanu na dzień 31.12.2008 r. wynosi: 180 osób. Stanowi to około 3% liczby mieszkańców Gminy Kozłowo.

Tabela nr 2. Porównanie liczby mieszkańców sołectwa Turówko z innymi sołectwami Gminy Kozłowo

Sołectwo	Bartki	Browina	Cebulki	Dziurdziewo	Górowo	Kozłowo	Krokowo	Michałki	Niedanowo	Pielgrzymowo	Rogóż	Sarnowo	Siemianowo	Sławka Mała
Liczba mieszkańców	198	47	198	145	66	1640	144	429	202	161	388	398	101	87
Sołectwo	Sławka Wielka	Szkotowo	Szkudaj	Szymany	Turowo	Turówko	Ważyny	Wierzbowo	Wola	Zabłocie	Zaborowo	Zakrzewo	Zakrzewko	Zalesie
Liczba mieszkańców	419	561	66	84	88	180	82	307	54	38	124	93	52	106

Tabela nr 3. Stan ludności miejscowości Turówko w ostatnich 6-ciu latach

ROK	LICZBA OSÓB
2003	205
2004	193
2005	188
2006	188
2007	187
2008	180

Stan ludności w Turówko na przestrzeni ostatnich nieznacznie spadł. Liczba ludności w 2008 r. jest o 25 osób mniejsza od stanu z 2003 r. W porównaniu z innymi wiejskimi miejscowościami Warmii i Mazur nie jest to zjawisko szczególnie niepokojące.

Tabela nr 4. Szczegółowe dane demograficzne dla roku 2008

ROK	OGÓŁEM	Dzieci	Mężczyźni	Kobiety	Wiek produkcyjny		Wiek poprodukcyjny	
					M	K	M	K
					2008	180	34	97

Jak wynika z powyższej tabeli wśród ludność Turówka przeważają osoby w wieku produkcyjnym. Dzieci w miejscowości stanowią prawie 19 % ogółu ludności. Tak korzystna sytuacja demograficzna świadczy, iż Turówko jest miejscowością z dużymi perspektywami na rozwojowymi.

2.4. Poziom organizacji mieszkańców i rozwój wsi

Turówko jest jednym z 28-stu sołectw Gminy Kozłowo. **Sołectwo** to jednostka pomocnicza gminy, której siedzibą jest wieś sołeczka. W gminach miejskich odpowiednikiem sołectwa jest osiedle (ewentualnie dzielnica). Obszar, zakres działania sołectwa i jego organów określa rada gminy w statucie.

Sołectwo posiada następujące organy:

- » stanowiący i kontrolny - **zebranie wiejskie** (mieszkańców),
- » wykonawczy - **sołtys** (przewodniczący zarządu dzielnicy),
- » doradczy - **rada sołeczka**.

Członkowie Rady Sołeczkiej w Turówko aktywnie uczestniczą w życiu społecznym wsi i dbają o włączanie młodzieży w różnorodne przedsięwzięcia, mające na celu integrację mieszkańców i rozwój wsi.

SKŁAD RADY SOŁECKIEJ:

- Barbara Krauze (sołtys);
- Irma Poganiacz – członek;
- Dorota Tylman – członek.

Przedstawicielem mieszkańców w **Radzie Gminy Kozłowo** jest Pani **Alicja Eidtner**.

Dawniej we wsi funkcjonowało Kółko Rolnicze, a istniejąca tu szkoła podstawowa skupiała wszelkie inicjatywy dziecięce, młodzieżowe oraz dorosłych mieszkańców. W 1974 roku szkoła w Turówku została zamknięta. W budynku szkoły są obecnie mieszkania prywatne.

Budynek po byłej Szkole Podstawowej

Zamknięcie szkoły negatywnie wpłynęło na aktywność społeczności lokalnej. W chwili obecnej na terenie miejscowości nie funkcjonuje żadna organizacja pozarządowa. Jest to po części spowodowane brakiem świetlicy wiejskiej lub innego miejsca, gdzie mogliby spotykać się mieszkańcy. Jednak pod kierunkiem Pani Sołtys i Pani Radnej powstała grupa nieformalna, która skupia ludzi aktywnych wspólnie podejmujących szereg działań aktywizujących społeczność lokalną. Grupa zorganizowała już kilka inicjatyw:

DZIEŃ DZIECKA

Turówko to nieduża miejscowość, w której nie ma zbyt wielu możliwości aby w interesujący sposób spędzić czas wolny. Stanowi to największy problem dla małych dzieci i młodzieży, z myślą o których zorganizowano w Turówku Dzień Dziecka. Przygotowanie do obchodów tego święta rozpoczęto od uporządkowania boiska sportowego znajdującego się we wsi. Najwięcej czasu zajęło mieszkańcom Turówka zebranie kamieni z terenu boiska. Zebrane kamienie zostały następnie sprzedane w pobliskiej zwirowni w Gardynach (znajdującej się na terenie sąsiedniej gminy Dąbrówno). Za uzyskane ze sprzedaży kamieni środki oraz wpłaty sponsorów zakupiono prezenty dla wszystkich dzieci. O tym kto jaką otrzymał nagrodę decydowało losowanie w loterii fantowej. Dzień Dziecka mieszkańcy zakończyli wspólnym pieczeniem kiełbasek.

Obchody Dnia Dziecka w Turówku – 01.06.2007 r.

POŻEGNANIE LATA

Mieszkańcy Turówka wzięli udział w pożegnaniu lata. Impreza została zorganizowana w ramach realizacji Projektu „Barwy Mazur” przez Lokalną Organizację Turystyczną Powiatu Nidzickiego oraz Gminny Ośrodek Kultury i Kultury Fizycznej w Kozłowie. Mieszkańcy Turówka wspólnie przygotowali stoisko sołeckie, ale również wykazali się ogromnymi umiejętnościami kulinarnymi. Aktywność, integracja i wspólny wysiłek został doceniony i Turówko zwyciężyło w konkursie – zajmując I miejsce za różnorodność swojskich potraw.

Pożegnanie Lata w Szkotowie – 01.09.2007 r.

DOŻYNKI GMINNE I POWIATOWE

Kolejnymi inicjatywami mieszkańców Turówka był udział w Dożynkach Gminnych w Kozłowie oraz Dożynkach Powiatu Nidzickiego w 2007 roku. W obydwu imprezach Turówko odniosło sukces. Za lokalny produkt – czerninę przygotowaną przez Panią Alicję Eidtner podczas Dożynkach Powiatowych zorganizowanych w Janowie Turówko zajęło 1 miejsce. Sukces ten mieszkańcy powtórzyli w Dożynkach Gminnych w Kozłowie. Turówko zajęło I miejsce za stoisko, które wspólnie przygotowywali mieszkańcy wsi.

W 2008 roku podczas Dożynek Gminno-Parafilanych Sołectwo Turówko zajęło III miejsce w konkursie na najładniejsze stoisko sołeckie a Barbara Krauze sołtys Turówka zajęła II miejsce w konkursie dla sołtysów gminy Kozłowo.

Dożynki Gminne w Kozłowie – 16.09.2007

Dożynki Gminno-Parafialne w Kozłowie – 14.09.2008 r.

W związku ze zwiększającą się aktywnością mieszkańców Turówka powstał pomysł na utworzenie organizacji pozarządowej. Z uwagi na duże zainteresowanie produkcją żywności wytwarzanej w tradycyjny sposób mieszkańcy chcieliby utworzyć

stowarzyszenie, które miałyby przyczynić się do promocji i rozwoju produktów lokalnych i dziedzictwa kulinarnego.

Dzięki ogromnemu zaangażowaniu Pani Sołtys i Pani Radnej opracowany został projekt do Fundacji Wspomagania Wsi do konkursu „Nasza wieś – naszą szansą na 2007 r. pod tytułem „Zielone światło dla Turówka”. W ramach tego projektu zaplanowano zakupienie kurek zielononózek – 600 szt. oraz jabłoni antonówek i gruszy - 240 szt. Zakupione zwierzęta oraz drzewka owocowe zostaną rozprowadzone po lokalnych gospodarstwach i zapoczątkują tworzenie tradycyjnych sadów. Projekt został pozytywnie zaakceptowany przez komisję oceniającą i uzyskał dofinansowania w kwocie 9 783 zł.

W ramach konkursu „Aktywna wieś Warmii i Mazur” organizowanego przez Zarząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego sołectwo Turówko w 2008 roku pozyskało środki w wysokości 1 799,80 zł i zorganizowało wspólne z sołectwem Turowo i Browina festyn rodzinny „Rodzina bez nałogów równa się zdrowe dziecko”. Podczas festynu przeprowadzono zajęcia podnoszące wiedzę na temat szkodliwości nałogów, zorganizowano szereg konkursów rodzinnych z nagrodami. Ponadto gospodynie z Turówka, Turowa, Browiny przygotowały wystawę produktów (ciasta, przetwory, sałatki) połączoną z degustacją.

Festyn „Rodzina bez nałogów równa się zdrowe dziecko” – 01.06.2008 r.

Z uwagi na tak dużą aktywność mieszkańców konieczne jest stworzenie niezbędnej infrastruktury kulturalno-edukacyjnej. Społeczności lokalnej zależy najbardziej na utworzeniu świetlicy wiejskiej. W związku z tym, iż Gmina Kozłowo w Turówku nie posiada obiektu, który mógłby zostać przeznaczony na takie cele realizacja tego zadania wymaga budowy i wyposażenia nowego budynku. Świetlica będzie pełnić rolę centrum społecznego i stanowić miejsce spotkań, szkoleń, warsztatów, kursów i wielu innych ciekawych inicjatyw mieszkańców Turówka.

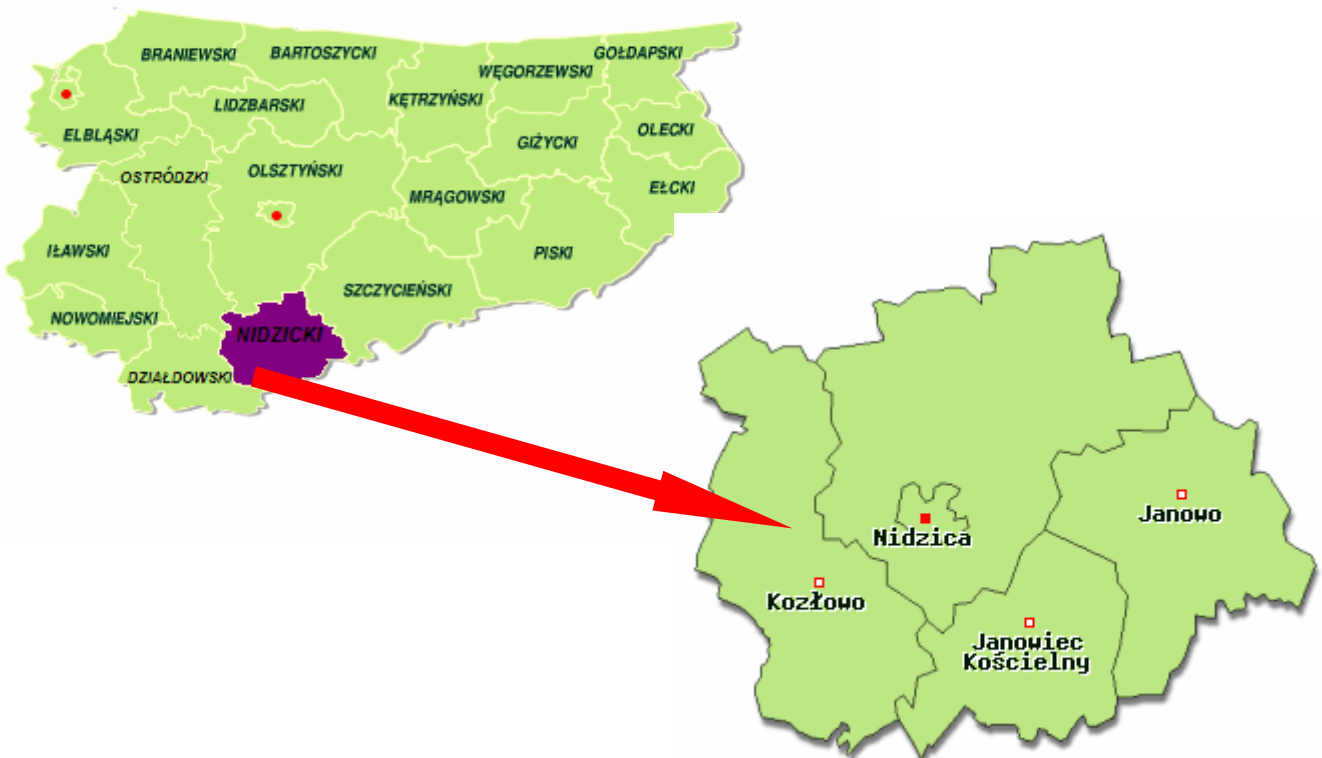

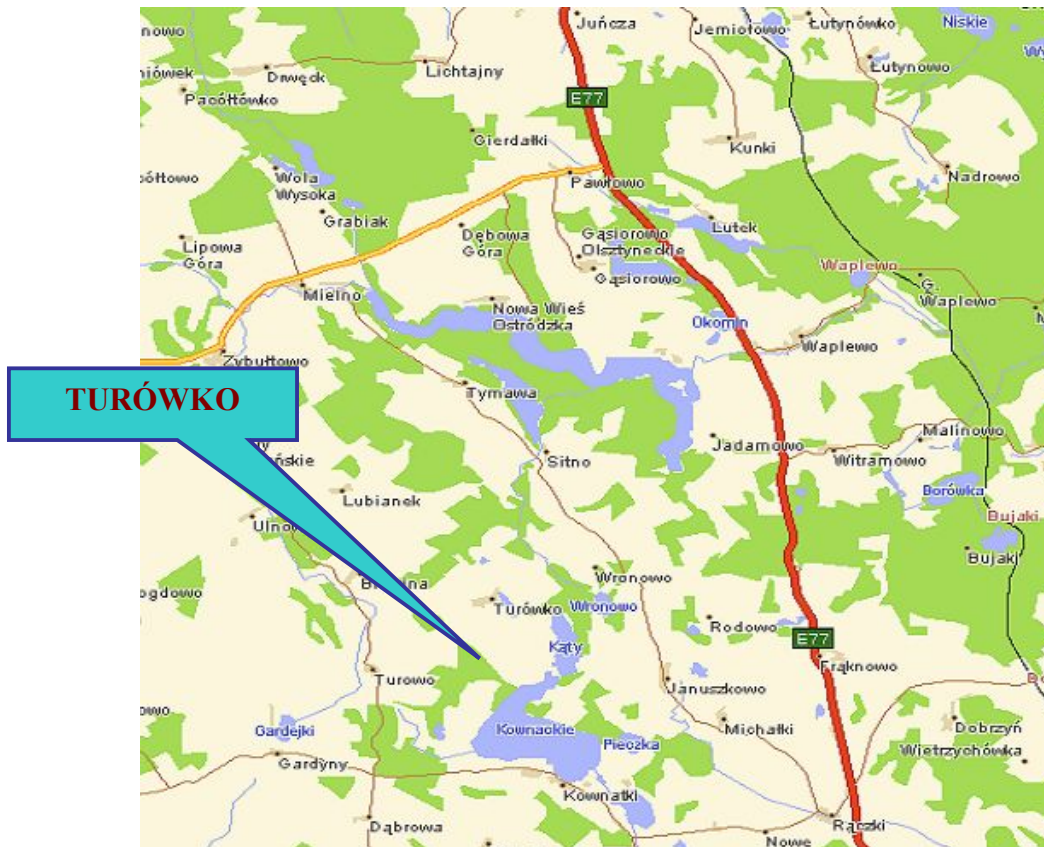
Teren przeznaczony pod budowę świetlicy wiejskiej w Turówku

2.5. Położenie i wygląd wsi

Wieś Turówko położona jest w Gminie Wiejskiej Kozłowo w powiecie nidzickim województwa warmińsko-mazurskiego.

Rysunek nr 1. Lokalizacja wsi Turówko

Powierzchnia sołectwa wynosi 859,8836 ha

Miejscowość leży w północnej części gminy Kozłowo. Jej położenie jest bardzo korzystne. W pobliżu znajdują się lasy i jeziora. Takie usytuowanie miejscowości sprzyja rozwojowi turystyki wiejskiej.

Jezioro Kąty w Turówku

W miejscowości przeważają budynki jednorodzinne, część z nich jest jeszcze z okresu przedwojennego. We wsi są trzy bloki wielorodzinne wybudowane w latach 80-tych.

Zabudowania w Turówku

Mieszkańcy Turówka dbają o wygląd miejscowości. Obejścia domów są zadbane, estetyczne i ukwiecone. Każdy z mieszkańców pomaga w utrzymaniu porządku w miejscach wspólnych – np. przy boisku sportowym.

Boisko sportowe w Turówku

W Turówku na działce nr 14/2 znajduje się boisko sportowe. Wymaga ono jednak prac modernizacyjnych, zakupu i montażu dodatkowego wyposażenia, np. ławeczek, koszy na śmieci oraz wykonania ogrodzenia boiska.

W Turówku znajduje się również plac zabaw dla dzieci. Umiejscowiony jest on na działce nr 51/2 stanowiącej własność wspólnot mieszkaniowych bloków. Plac ten wymaga jednak jeszcze doposażenia. Ogrodzenie terenu placu z pewnością pozytywnie wpłynęłoby na zwiększenie bezpieczeństwa dzieci na nim przebywających.

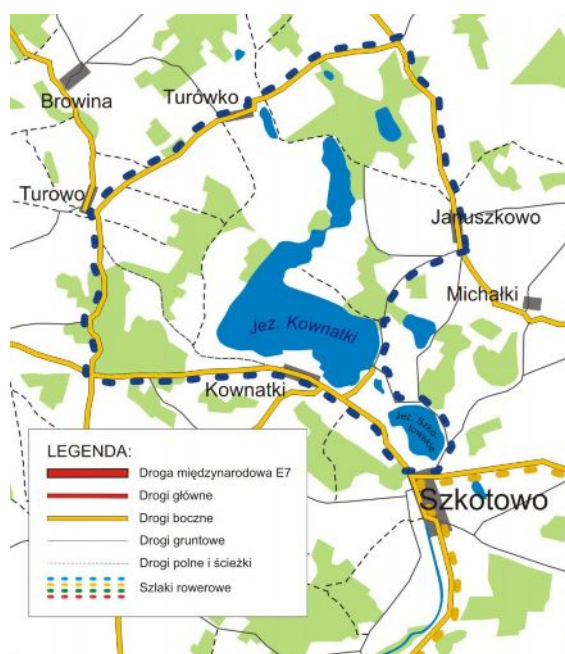

Plac zabaw w Turówku

Innym niezwykle ważnym przedsięwzięciem, które pozytywnie wpłynie na atrakcyjność mieszkalną oraz turystyczną Turówka będzie urządzenie ścieżek rowerowych na terenie całej gminy Kozłowo, w tym na obszarze Turówka.

W ramach projektu „Barwy Mazur” współfinansowanego przez Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006 (środki z działania Leader+) Związek Stowarzyszeń Lokalna Grupa Działania „Brama Mazurskiej Krainy”, którego członkiem jest m.in. Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Nidzickiego, Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Kozłowo oraz Gmina Kozłowo wypracował koncepcję wytyczenia kilku ścieżek rowerowych na terenie powiatu nidzickiego. Trasa jednej z nich przebiega przez Turówko – co przedstawia poniższa mapa.

Szlak rowerowy niebieski przebiega przez: Szkotowo – Kownatki – Turowo – Turówko – Januszkowo – Szkotowo. Długość szlaku wynosi: 20,6 km

Wytyczone ścieżki należy odpowiednio przygotować, oznakować i wypromować. Realizacja tego zadania wymaga współpracy samorządu gminnego z Nadleśnictwem oraz innymi instytucjami.

2.6. Stan otoczenia środowiska naturalnego

Warunki klimatyczne

Warunki klimatyczne panujące na obszarze usytuowania miejscowości należą do umiarkowanych i w dużej mierze uwarunkowane są wpływami mas powietrza polarno – morskigo.

Gmina Kozłowo znajduje się w regionie, który charakteryzuje się (w stosunku do przeciętnych w Polsce) większym średnim zachmurzeniem, czyli większą liczbą dni pochmurnych (najwięcej dni pochmurnych jest w grudniu, a najmniej późnym latem we wrześniu), najniższymi średnimi temperaturami miesięcy zimowych i jesiennych, większą roczną amplitudą temperatur i większą ilością opadów.

Na omawianym obszarze najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 18,0°C, najchłodniejszym styczeń -4,0°C. Średnia temperatura w roku wynosi 6,9°C.

Roczne sumy opadów wynoszą średnio około 584 mm. Najwyższe opady w ciągu roku, odnotowywane są w miesiącach letnich (lipiec 90 mm), najniższe w miesiącach zimowych i wczesną wiosną (marzec 29 mm). Średnia roczna wilgotność powietrza wynosi 85%. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio około 81 dni w roku. Pierwszy śnieg pojawia się w połowie grudnia i leży do marca.

Obszar usytuowania miejscowości cechuje raczej krótki okres wegetacyjny, który wynosi 208 dni. Przeważającymi wiatrami na opisywanym terenie są wiatry z sektora zachodniego i południowo – zachodniego, a najrzadziej występują wiatry z sektora północnego i północno-wschodniego. Największe prędkości wiatrów notowane są jesienią i zimą – wiatry bardzo silne i porywiste, a najmniejsze latem – cisze występują najczęściej w sierpniu.

Specyficzne warunki klimatu lokalnego mają rozległe tereny leśne. Lasy charakteryzują się na ogół dobrymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi o zmniejszonych wahaniach dobowych, jednak z gorszymi warunkami solarnymi (zacienienie). Są to jednak tereny o wzbogaconym składzie fizyko-chemicznym powietrza w tlen, ozon, olejki eteryczne (fitoncydy) oraz inne substancje śladowe podnoszące komfort bioklimatyczny.

Położenie fizycznogeograficzne

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym wg Kondrackiego (1994) Turówko położone jest na granicy dwóch prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego i Niżu Wschodniobałtycko – Białoruskiego i dalej należy do podprowincji: Pojezierza Południowobałtyckie. W jej skład wchodzi makroregion (na terenie którego znajduje

się miejscowość) Pojezierze Chełmińsko – Dobrzyńskie. Dalej uściślając obszar wsi należy do mezoregionu Garb Lubawski - region zajmuje powierzchnię 1 924,0 km² i posiada zróżnicowaną formę ukształtowania terenu (wysoczyzny i obniżenia). Obejmuje głównie wysoczyzny z kulminacjami sięgającymi 200 – 215 m n.p.m.

Turówko znajduje się w granicach obszaru funkcjonalnego „Zielonych Płuc Polski” – regionalnego systemu ochrony tożsamości przyrodniczej i kulturowej północno-wschodniej Polski, utworzonego na podstawie porozumienia byłych województw: białostockiego, łomżyńskiego, olsztyńskiego, ostrołęckiego i suwalskiego.

Rzeźba terenu

Teren umiejscowienia wsi stanowią obszary dość znacznie zróżnicowane morfologicznie jak i geologicznie, które ukształtowały się pod wpływem lądolodu zlodowacenia północnopolskiego, głównie w jego fazie poznańsko-dobrzyńskiej.

Wody podziemne

Zgodnie z podziałem regionalnym wg B. Paczyńskiego (Atlas hydrologiczny Polski 1995 r.), obszar Gminy Kozłowo znajduje się w I hydrogeologicznym regionie mazowieckim. Na jej obszarze zbiorniki wód podziemnych o znaczeniu użytkowym występują w utworach czwartorzędowych oraz trzeciorzędowych i związane są z występowaniem zasobów wód podziemnych należących do Lokalnych Zbiorników Wód Podziemnych LZWP.

Wody powierzchniowe

Leżące obok siebie jeziora: Kownatki i Szkotowskie to największa atrakcja Gminy Kozłowo.

Jezioro Kownatki pełni istotną rolę jako zaplecze turystyczno-rekreacyjne zarówno gminy, jak i powiatu. Jezioro jest wykorzystywane do rekreacji wodnej. Stanowi wielką atrakcję dla wędkarzy oraz amatorów sportów wodnych w szczególności żeglarzy, bowiem usytuowane jest ono w otwartym terenie, na którym panują stale sprzyjające warunki do żeglowania. Dogodne warunki przyrodnicze i zorganizowana plaża z kąpieliskiem może być miejscem wypoczynku kilkuset plażowiczów. Dzięki staraniom Gminy Kozłowo teren posiada szalety i kontenery na śmieci. Nad brzegiem jeziora wydzielone jest miejsce dla amatorów biwakowego wypoczynku. Swobodny dostęp do południowo-wschodnich brzegów z możliwością bezpośredniego dojazdu powoduje, że w sezonie letnim ta część jeziora jest najintensywniej użytkowana. Na mocy uchwały Nr VII/37/03 Rady Powiatu w Nidzicy z dnia 23 kwietnia 2003 r., wody jeziora Kownatki do linii brzegowej objęte zostały strefą ciszy, co wyklucza używanie silników spalinowych i sprzętu motorowodnego do rekreacji.

Duże znaczenie dla atrakcyjności przestrzeni turystycznej Gminy Kozłowo ma **Jeziro Szkotowskie** o powierzchni 41,0 ha. Zbiornik położony jest około 12 km na północny-zachód od Nidzicy. Dojazd najdogodniejszy jest z miejscowości Rączki, położonej przy trasie krajowej nr 7, drogą w kierunku Szkotowa. Jezioro krańcem południowym i południowo-zachodnim, poprzez teren zakrzaczonych i podmokłych nieużytków rolnych, przylega do rzadkiej zabudowy gospodarczej wsi Szkotowo. Jedyne fragment brzegu o charakterze dostępności liniowej występuje w południowo-wschodniej części jeziora. Wzdłuż niego biegnie droga ze Szkotowa do miejscowości Michałki. Suchy brzeg porasta w tym miejscu trawa w pasie o długości około 250 metrów i szerokości kilkunastu metrów. Pojedyncze krzaki nie ograniczają dostępu, a ławica przybrzeżna jest płytka i piaszczysta. Teren ten jest wykorzystywane jako niezorganizowana plaża i kąpielisko z informacją o zakazie biwakowania. Wzdłuż brzegów północnych, zachodnich i południowo-zachodnich występuje szeroki pas szuwarów i oczeretów, który wraz z podmokłym terenem ogranicza dostęp do lustra wody. Na zadrzewionej skarpie brzegu wschodniego są dwie polany biwakowe z miejscami do plażowania i paleniskami. Można dojechać do nich bezpośrednio samochodem. Tam znajduje się również kilka stanowisk wędkarskich. Pełną dostępność na tym odcinku ograniczają zakrzaczenia przybrzeżne. W strefie niezagospodarowanej plaży można swobodnie zwodować sprzęt pływający. Wody Jeziora Szkotowskiego do linii brzegowej objęte zostały strefą ciszy.

Jeziro Kąty o powierzchni 41,7 ha, połączone wąskim przesmykiem z północnym krańcem jeziora Kownatki. Wschodni brzeg jeziora leży ok. 1,5 km na zachód od wsi Januszkowo. Dojazd do północnego i wschodniego krańca jeziora jest możliwy jedynie drogami gruntowymi od strony wsi Januszkowo oraz Turówko. Jedyne zagospodarowaniem rekreacyjnym terenu są kładki wędkarskie na północnym krańcu jeziora. Trzy polany w strefie brzegowej jeziora są dogodnym miejscem do biwakowania i plażowania na trawie. Udogodnieniem jest możliwość dowozu i zwodowania sprzętu pływającego. Na jezioro można wpłynąć również przez przesmyk łączący je z jeziorem Kownatki. Głębokość przesmyku ok. 0,5-0,7 m, a szerokość ok. 2-3 m. Wody jeziora Kąty do linii brzegowej objęte zostały strefą ciszy. Ponadto zbiornik cechuje się dużymi walorami krajobrazowymi.

Z zabudową gospodarczą wsi Turówko swoim północno-zachodnim krańcem styka się **Jeziro Turowskie** o powierzchni 7,5 ha. Zbiornik ma kształt wydłużony w kierunku NW-SE. Wzdłuż zachodniego brzegu biegnie szeroka, otoczona pasem drzew i zacieniona aleja. Wzdłuż brzegu wschodniego, pomiędzy wąskim pasem drzew i zakrzaczeń a polami uprawnymi, biegnie wąska ścieżka. Pola uprawne stanowią około 80% zlewni bezpośredniej. Jezioro nie posiada jednak miejsca do plażowania i kąpeli. Przestrzeń wokół jeziora może być miejscem rekreacji spacerowej. Przy dość dostępnych brzegach (14 punktów stanowiskowych) jezioro posiada dużą przydatność do wędkarstwa. Walory krajobrazowe jeziora są przeciętne, ze względu na rolniczo-zurbanizowany charakter terenów przyległych.

Do charakterystycznych elementów sieci wodnej okolic Kozłowa należą mniejsze zbiorniki wodne zaliczane do obiektów małej retencji. Są to stawy, śródpolne oczka

wodne. Tego typu zbiorniki są najczęściej płytkie i zarastające. Pełnią one nie tylko znaczącą funkcję biocenotyczną, ale stanowią także cenny element urozmaicenia krajobrazu rolniczego. Z opisanych powyżej względów wskazane jest systematyczne oczyszczanie i przywracanie prawidłowej żywotności tych zbiorników.

Przyroda ożywiona

Flora

Szata roślinna okolic Turówka wg geobotaniczno – regionalnego podziału na główne jednostki, należy do działu Pomorskiego. Jest ona bogata i urozmaicona, wiąże się to z lokalnym zróżnicowaniem warunków środowiska, jednakże w bezpośrednim sąsiedztwie miejscowości nie występują zwarte kompleksy leśne.

Ważną rolę w systemie ekologicznym okolic Turówka, spełnia roślinność nieleśna, czyli zieleń śródpolna, zieleń przyzagrodowa oraz przydrożna. W otwartym krajobrazie rolniczej miejscowości pełni ona nie tylko funkcję krajobrazowo-estetyczną, ale także ekologiczną, korzystnie wpływając na mikroklimat oraz walory użytkowe środowiska rolniczego.

Zadrzewienia śródpolne, szczególnie o charakterze pasowym, przydrożne i przywodne pełnią rolę migracyjnych korytarzy środowiskowych, urozmaicają krajobraz wokół miejscowości oraz spełniają na obszarach użytkowanych rolniczo funkcję zabezpieczającą przed procesami erozyjnymi i stepowaniem. Ponadto, regulują stosunki wodne i poprawiają lokalny agroklimat.

W zadrzewieniach przeważają takie gatunki jak jarzębina, topole, wierzby, lipy, kasztanowce, jesiony oraz olsze czarne, a także kruszyna pospolita, kalina koralowa. Na polanach masowo rośnie malina. Do najcenniejszych gatunków roślin z grupy chronionych należą między innymi storczyki, widłaki, konwalia majowa.

Fauna

Świat zwierzęcy jest stosunkowo zróżnicowany gatunkowo, wynika to z występowania na jego obszarze różnych siedlisk. Okolice Turówka znajdują się w regionie przejściowym między fauną północno-wschodnio-europejską a środkowo-europejską. Przejawia się to w występowaniu ras czystych i przejściowych należących do dwu przeciwnych zasięgów fauny.

Faunę reprezentują przedstawiciele ssaków: sarny, jelenie, dziki pojawiające się na polach okalających wieś. Zwierzyna drobna reprezentowana jest między innymi przez: lisy, zające szaraki, kuny, wiewiórki. Na otwartych przestrzeniach okolic Turówka spotykać można myszołowa zwyczajnego, bociana białego oraz przedstawiciele ptaków nocnych – sowa uszata, sowa puchacz, puszczyk.

Z gatunków gadów występujących na omawianym obszarze wymienić należy jaszczurkę zwinkę i żyworodną, padalce, zaskrońce. Rzadko można również spotkać

żmiję zygzakowatą. Płazy reprezentowane są przede wszystkim przez żaby, ropuchy (szarą, zieloną i płaskówkę), traszki grzebieniastą i zwyczajną, rzekotki drzewne i kumaki.

Najliczniej w okolicach Turówko występują jednak owady, żyjące w różnym środowisku. Są to między innymi paż królowej, paż żeglarz, biegacze: skórzasty, leśny, ogrodowy, koziorożec dębosz, rohatyniec nosorożec, modliszka.

Na terenie sołectwa Turówko nie istnieją żadne formy ochrony przyrody. Jednak w Gminie Kozłowo znajdują się dwa obszary chronionego krajobrazu. Są to:

- » **Obszar Chronionego Krajobrazu Jeziora Mielno** - o powierzchni całkowitej 10.498,0 ha - część tego obszaru znajduje się w granicach Powiatu Nidzickiego, obejmuje on Gminę Kozłowo,
- » **Obszar Chronionego Krajobrazu Dolin Rzek Nidy i Szkotówki** – o powierzchni całkowitej 8.391,9 ha – część tego obszaru znajduje się w granicach Powiatu Nidzickiego, obejmuje on Gminę Kozłowo i Nidzica.

Inne formy ochrony przyrody znajdujące się na terenie Gminy Kozłowo to pomniki przyrody:

- » dęby parkowe w Parku Podworskim w Zabłociu 42 szt;
- » lipy parkowe w Parku Podworskim w Zakrzów – Sarnowo 4 szt.

2.7. Rolnictwo i leśnictwo

ROLNICTWO

W Turówku, podobnie jak w całej Gminie Kozłowo, rolnictwo jest przeważającą dziedziną gospodarki, co uwidacznia przedstawione poniżej zestawienie przeznaczenia gruntów.

Gm. Kozłowo	25395 ha	100 %
Użytki rolne	19867 ha	78,23%
Lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione	3673 ha	14,46%
Tereny zurbanizowane	736 ha	2,90%
Wody (płynące, stojące)	459 ha	1,81%
Nieużytki	656 ha	2,58%
Tereny różne	4 ha	0,02%

Tabela nr 5. Powierzchnia gospodarstw rolnych w sołectwie Turówko

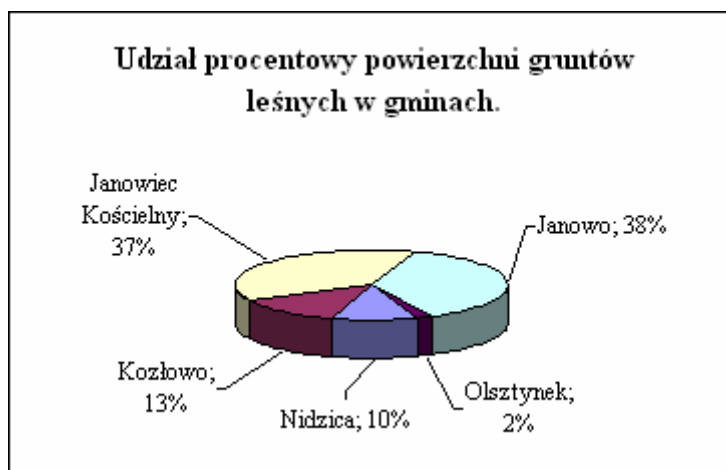
Sołectwo	Liczba mieszkańców	Ilość gospodarstw	Powierzchnia ogólna w ha	Średnia pow. gospodarstwa
TURÓWKO	187	5	859	90

W miejscowości funkcjonuje kilka większych gospodarstw rolnych. Są to gospodarstwa mieszane – prowadzone są uprawy roślinne oraz hodowla bydła.

W miejscowości Turówko funkcjonuje ponadto Gospodarstwo Rolne AGRINT Sp. z o.o. (łączna powierzchnia gospodarstwa 908 ha), spółka jest płatnikiem podatku rolnego.

LEŚNICTWO

Na terenie sołectwa Turówko lasy należące do osób fizycznych zajmują powierzchnię 38,68 ha. Znajdują się tu również lasy państwowe, którymi zarządza Nadleśnictwo Nidzica, Leśnictwo Szkotowo.

Źródło: Nadleśnictwo Nidzica - <http://www.olsztyn.lasy.gov.pl/nidzica>

2.8. Przedsiębiorczość

Tabela nr 6. Struktura działalności gospodarczej w miejscowości Turówko na dzień 31.12.2008 r.

Sołectwo	Produkcja	Usługi	Handel	Gastronomia	Transport
Turówko	0	1	1	0	0

W Turówki jest sklep spożywczy. Działające przedsiębiorstwo AGRINT Sp. z o.o. zatrudnia kilku mieszkańców wsi. Jednak w związku z planami inwestycyjnymi właściciele firmy liczą na zwiększenie liczby miejsc pracy z pewnością się jeszcze zwiększy.

Mieszkańcy dojeżdżają do zakładów pracy do pobliskich miejscowości – głównie do Nidzicy, która jest siedzibą powiatu.

2.9. Kultywowanie tradycji

W zakresie kultury opiekę nad terenem sołectwa sprawuje Gminne Centrum Kultury i Sportu z siedzibą w Kozłowie oraz Gminna Biblioteka Publiczna. W tych jednostkach zatrudnieni są 2 Dyrektorzy, 3 instruktorów, 2 bibliotekarki, opiekunki świetlic wiejskich oraz pracownicy gospodarczy.

Instytucje te prowadzą szereg działań i inicjatyw kulturalno-edukacyjnych. Organizowane są różne konkursy plastyczne lub poetyckie dla dzieci i młodzieży. W siedzibie Centrum prowadzone są również szkolenia przeznaczone dla dorosłych osób.

Centrum to także miejsce integracji społeczności lokalnej. Poprzez organizowanie spotkań i imprez kulturalnych mieszkańcy całej Gminy Kozłowo mają możliwość integracji i spędzenia w sposób miły wolnego czasu.

Bibliotece gminnej w Kozłowie podlegają 2 filie biblioteczne: w Szkotowie i Sarnowie. Wielkość księgozbioru ogółem w bibliotekach Gminy Kozłowo wynosi ponad 27 600 wól.

Centrum część imprez organizuje corocznie. Przykładem takiej inicjatywy jest konkurs na Miss Nastolatek Ziemi Kozłowskiej. W konkursie zorganizowanym w 2007 r. tytuł wicemiss zdobyła Dominika Niedziałkowski z Turówka.

Miss Nastolatek Ziemi Kozłowskiej– 14.12.2007 r.

Dzieci i młodzież mają do dyspozycji stół tenisa oraz gry grupowe. Centrum Kultury i Sportu organizuje dyskoteki dla młodych ludzi oraz wieczorki taneczne dla dorosłych. Znajdujące się tu sale wykorzystywane są na wszelkiego rodzaju spotkania i prelekcje.

Inną niezwykle ważną instytucją kultury obok GCKiS jest Gminna Biblioteka Publiczna w Kozłowie. Bibliotece gminnej podlegają 2 filie biblioteczne: w Szkotowie i Sarnowie. Wielkość księgozbioru ogółem w bibliotekach Gminy Kozłowo wynosi

ponad 27 600 wol.

Od maja 2008 r. w Kozłowie, w sali przygotowanej przez Gminny Ośrodek Kultury i Kultury Fizycznej w Kozłowie oraz znajdującej się w budynku Ośrodka działa **Centrum Kształcenia**, które powstało w ramach projektu Wioska Internetowa. Centrum w ramach projektu zostało wyposażone 10 stanowisk komputerowych + 1 stanowisko dla prowadzącego, urządzenie wielofunkcyjne, komplet mebli, szybkie łącze internetowe, telefon VOIP, projektor multimedialny, instalacje alarmową, sieć strukturalną i zasilającą, zestaw oprogramowania systemowego i użytkowego, biblioteczkę multimedialną (pakiet komputerowych programów edukacyjnych: encyklopedie, słowniki, atlasy itp.). Wartość wyposażenia i oprogramowania Centrum Kształcenia przekroczyła kwotę 100 tys. złotych.

Centrum Kształcenia w Kozłowie

Mieszkańcy Turówka sami również podejmują inicjatywy pozwalające kultywować tradycje kulturalne. W dniu 23.12.2007 r. przez dzieci zamieszkałe w Turówku zorganizowane zostały jasełka. Godnym uwagi faktem jest to, iż dzieci same przygotowały dekoracje. Z uwagi na brak w miejscowości świetlicy wiejskiej lub innego obiektu za scenę dla jasełek posłużył przystanek autobusowy znajdujący się w centrum wsi.

Jasełka w Turówku – 23.12.2007 r.

W celu zachowania tradycji świątecznych mieszkańcy Turówka zorganizowali również kolędowanie bożonarodzeniowe.

ZABYTKI

Na terenie sołectwa Turówko występuje jeden zabytek znajdujący się pod opieką Warmińsko-Mazurskiego Konserwatora zabytków. Jest nim park dworski z pierwszej połowy XIX wieku.

W pobliskich miejscowościach należących do Gminy Kozłowo zachowały się obiekty stanowiące dziedzictwo kulturowe mieszkańców tych terenów. Są to np.:

- ✓ obiekty sakralne – kościoły w:
 - Dzirudziewie,
 - Kozłowie,
 - Sławce Wielkiej,
 - Turowie,
 - Zaborowie,
 - Sarnowie,
 - Szkotowie;

- ✓ parki:
 - park dębowy w Zabłociu,
 - park w Kozłowie.

Kościół parafialny w Turowie pod wezwaniem
Św. Michała Archanioła i Wniebowzięcia N.M.P.

Na terenie Gminy znajduje się 8 cmentarzy i kwater wojennych z okresu I wojny światowej. W sołectwie Turówko znajduje się stary cmentarz ewangelicki.

Ciekawostką są odnalezione przez archeologów pozostałości staropruskiej osady, które zachowały się na brzegach jeziora Kownatki. Osada była zbudowana na palach ponad lustrem wody.

2.10. Oświata i edukacja

Na terenie sołectwa nie funkcjonuje obecnie żadna szkoła. Dzieci z miejscowości Turówko uczęszczają do Szkoły Podstawowej w Szkotowie (na dzień 01.09.2008 r.- 89 osoby). Do szkoły dojeżdżają ok. 15 km. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej kontynuują naukę w Publicznym Gimnazjum w Szkotowie (na dzień 01.09.2008 r.- 41 osób).

Tabela nr 7. Podstawowe dane dotyczące Szkoły Podstawowej w Szkotowie

Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba nauczycieli (w przeliczeniu na etaty)	Liczba pracowników obsługi (w przeliczeniu na etaty)
6 + 1 oddz. „0”	89	12	6

W Gminie Kozłowo funkcjonuje obecnie siedem placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest samorząd terytorialny. Są to:

- » Zespół Szkół w Kozłowie,
- » Zespół Szkół w Rogożu,
- » Zespół Szkół w Szkotowie,
- » Szkoła Podstawowa w Zaborowie,
- » Szkoła Podstawowa w Szkudaju,
- » Szkoła Podstawowa w Sarnowie,
- » Przedszkole w Kozłowie.

Do wymienionych powyżej placówek oświatowych na dzień 01.09.2008 r. uczęszczało 823 osoby.

2.11. Ochrona zdrowia

Na terenie sołectwa Turówko nie ma ośrodka zdrowia. Mieszkańcy sołectwa mogą korzystać z podstawowych usług medycznych świadczonych przez:

- » Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „COSMO” w Szkotowie, gdzie pracuje 1 lekarz ogólny i 2 pielęgniarki;
- » Ośrodek Świadczeń Medycznych Zespołu Lekarzy Specjalistów w Kozłowie, który zatrudnia 6 lekarzy i 3 pielęgniarki.

W Kozłowie działa również Gabinet Dentystyczny, gdzie pacjentów przyjmuje jeden lekarz stomatolog.

Istniejąca opieka lekarska zaspokaja bieżące potrzeby. Ponadto na terenie gminy funkcjonuje jedna apteka o nazwie **Kozłowo SC. Apteka. Pejas M.M.** zlokalizowana w Kozłowie.

Ze specjalistycznej opieki zdrowotnej mieszkańcy Turówka korzystają głównie w pobliskich miastach, w tym głównie w Działdowie i Nidzicy.

2.12. Bezpieczeństwo publiczne

POLICJA

Na terenie sołectwa Turówko brak jest Posterunku Policji. Za porządek i bezpieczeństwo na terenie miejscowości, jak i całej Gminy Kozłowo, odpowiedzialni są funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy z siedzibą przy ul. Mickiewicza 17.

Dzielnicy zachodniej (miejscowości: Kozłówko, Lipowo, Łysakowo, Michałki, Rogóż, Sątop, Sławka Mała, Sławka Wielka, Szkotowo, Turowo, **Turówko**, Wierzbowo, Zabłocie Kozłowskie) oraz północnej (Browina, Dziurdzewo, Gołębiewo, Januszkowo, Kamionka, Kownatki) części Gminy Kozłowo jest Pan Krzysztof Miecznikowski.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA

W sołectwie Turówko nie ma jednostki straży pożarnej. Teren ten obsługiwany jest przez Jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej w Januszkowie. Jednostka ta skupia 19 czynnych członków. Jednostka nie jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Posiada jeden samochód pożarniczy. OSP Januszkowo wyposażona jest w niezbędny sprzęt gaśniczy i ratowniczy.

Większość pożarów to pożary lasów, poszycia leśnego i traw na nieużytkach. Przyczynami tych pożarów najczęściej bywa nieostrożność osób dorosłych lub podpalenie.

2.13. Infrastruktura techniczna

WODOCIĄG

Na terenie sołectwa funkcjonuje wodociąg z ujęcia wody w Turówku. Ujęcie wody składa się z 2 studni głębinowych. Właścicielem sieci wodociągowej był kiedyś funkcjonujący w Turówku Zakład Rolny. Obecnie wodociąg należy do Gospodarstwa Rolnego AGRINT Sp. z o.o.

Tabela nr 8. Wyposażenie gospodarstw w wodociągi i kanalizację

Obszar	Sieci w km		Przyłącza do mieszkań		Zużycie wody w gosp.	
	wodociąg	kanalizacja	wodociąg	kanalizacja	w tys. m ³ /rok	na 1 mieszk. w m ³ /rok
Turówko	1,2	0	28	0	6 732	36

KANALIZACJA I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

Na terenie sołectwa nie ma kanalizacji sanitarnej. Gospodarstwa domowe posiadają bezodpływowe zbiorniki na ścieki. Wszelkie nieczystości płynne przewożone są do oczyszczalni ścieków w Szkotowie.

W zakresie rozbudowy kanalizacji w najbliższym czasie planowane są następujące inwestycje:

- » budowa kanalizacji sanitarnej w części miejscowości Kownatki oraz na odcinku Kownatki-Turowo-Turówko wraz z przyłączami (inwestycja realizowana będzie w latach 2010-2011, szacunkowy koszt inwestycji 1 400 000 zł).

Na realizację powyżej wymienionej inwestycji Gmina Kozłowo będzie ubiegała się o uzyskanie wsparcia finansowego ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej dostępnych dla Polski na lata 2007 – 2013.

DROGI I KOMUNIKACJA

Przez teren sołectwa Turówko przebiega asfaltowa droga powiatowa nr 1540 N Turowo-Turówko-Wronowo. Stan drogi można określić jako średni.

Ponadto przez Turówko przebiega gruntowa droga gminna nr 189001N Granica Gminy – Browina – Turówko. Stan techniczny drogi jest dobry.

Na terenie wsi nie ma niestety chodników. Mieszkańcom bardzo zależy na tym, aby utworzyć ciąg pieszy łączący plac zabaw dla dzieci, projektowaną świetlicę wiejską i boisko sportowe.

W centrum wsi Turówko znajduje się przystanek autobusowy. W dni nauki szkolnej do miejscowości przyjeżdża autobus szkolny, którym dzieci i młodzież dojeżdżają do placówek oświatowych.

Komunikacja autobusowa jest niewystarczająca do potrzeb mieszkańców, w związku z czym mieszkańcy zmuszeni są do organizowania dojazdu do pracy we własnym zakresie.

Przystanek autobusowy w Turówku

GOSPODARKA GAZOWA

We wsi Turówko brak gazyfikacji. Mieszkańcy korzystają obecnie z butli gazowych. Praktycznie wszystkie gospodarstwa domowe wyposażone są w butlony gaz ziemny.

GOSPODARKA ODPADAMI

Odpady z terenu Turówko wywożone są przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kozłowie na podstawie indywidualnych umów z mieszkańcami. Mieszkańcy wsi segregują odpady, które w specjalnych workach odbierane są przez Ekologiczny Związek Gmin Działdowszczyzna. Społeczność lokalna zwraca jednak uwagę na konieczność zakupu i ustawienia w miejscowości pojemników na plastik, szkło i makulaturę.

GOSPODARKA CIEPLNA

Zaopatrzenie w ciepło odbywa się w ramach indywidualnych systemów grzewczych. Do głównych paliw energetycznych należą: węgiel i węglopochodne oraz drewno, rzadziej olej.

ELEKTRYFIKACJA

Przez teren Gminy Kozłowo przebiega linia elektroenergetyczna WN 110 kV Działdowo - Nidzica. Zaopatrzenie w energię elektryczną następuje poprzez sieć energetyczną SN 15 kV i zasilające stacje transformatorowo - rozdzielcze.

Długość sieci energetycznej w gminie wynosi 108 km. Właścicielem sieci rozdzielczej jest Zakład Energetyczny S.A. w Olsztynie. Istniejąca sieć zabezpiecza potrzeby odbiorców na terenie gminy.

Wszystkie budynki w Turówku podłączone są do sieci elektrycznej. Miejscowość posiada również oświetlenie uliczne. Wymaga ono jednak modernizacji i wymiany na energooszczędne.

TELEFON/INTERNET

Wszyscy mieszkańcy Turówka mają możliwość podłączenia się do sieci telekomunikacyjnej i większość z nich z tej możliwości skorzystała. Sołectwo obsługiwane jest przez Rejon Telekomunikacji w Szkotowie. Korzystanie z Internetu możliwe jest jedynie za pomocą modemu.

Tabela nr 9. Zestawienie tabelaryczne zasobów miejscowości Turówko

Rodzaj zasobu	BRAK	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
1. Walory krajobrazu				x
2. Walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)		x		
3. Walory szaty roślinnej (np. runo leśne)			x	
4. Cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	x			
Świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)			x	
5. Osobliwości przyrodnicze.			x	
6. Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)			x	
7. Podłoże, warunki hydrogeologiczne.		x		
9. Gleby, kopaliny		x		
Środowisko kulturowe		x		
1. Walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe.				
2. Walory zagospodarowania przestrzennego.		x		
3. Zabytki.		x		
4. Zespoły artystyczne.	x			
Dziedzictwo religijne i historyczne				
1. Miejsce, osoby i przedmioty kultu.		x		
2. Święta, odpusty, pielgrzymki.		x		
3. Tradycje, obrzędy gwara.			x	
4. Legendy, podania i fakty historyczne.		x		
5. Ważne postacie historyczne.		x		
6. Specyficzne nazwy.		x		
Obiekty i tereny				
1. Działki pod zabudowę mieszkalną		x		
2. Działki pod domy letniskowe.	x			
3. Działki pod zakłady usługowe i przemysł.	x			
4. Pustostany mieszkaniowe, magazynowe i przemysłowe.	x			
5. Tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny).	x			
6. Place i miejsca publicznych spotkań.		x		
7. Miejsca sportu i rekreacji.		x		
Gospodarka, rolnictwo				
1. Specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe).			x	
2. Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe.			x	

3. Możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne.			x	
Sąsiedzi i przyjezdni			x	
1. Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna).				
2. Ruch tranzytowy	x			
3. Przyjezdni stali i sezonowi.		x		
Instytucja				
1. Placówki opieki społecznej.	x			
2. Placówki oświatowe.	x			
3. Dom Kultury (świątlica)	x			
4. Poczta	x			
5. Bank	x			
Ludzie, organizacje społeczne				
1. OSP	x			
2. Koło Gospodyń Wiejskich	x			

Rozdział III Analiza SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- - „mocnych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej rozwojowi (należy utrzymać je jako mocne, i na nich oprzeć jej przyszły rozwój);
- - „słabych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- - „szans” – uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- - „zagrożeń” – uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miejscowości).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego sołectwa Turówko.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach sołectwa oraz stojących przed nim szansach i zagrożeniach jest zgodny z wiedzą o stanie i potrzebach sołectwa ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno –gospodarczego).

Mocne strony wsi	Słabe strony wsi
<ul style="list-style-type: none"> ➤ wysokie walory krajobrazu ➤ czyste otoczenie i środowisko naturalne ➤ aktywna i otwarta społeczność lokalna ➤ zwodociągowanie ➤ brak uciążliwego przemysłu ➤ dobre warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego ➤ kultywowanie tradycji ➤ dobra współpraca z samorządem lokalnym ➤ kreatywność podczas organizacji imprez 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ brak sieci kanalizacyjnej ➤ brak ciągów pieszych (chodników) ➤ bezrobocie strukturalne ➤ niski stan zasobności gospodarstw domowych ➤ brak świetlicy wiejskiej ➤ placu zabaw i boisko wymagające modernizacji ➤ brak organizacji pozarządowych ➤ brak gazu przewodowego
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ możliwość uzyskania środków finansowych ➤ moda na mieszkanie „za miastem” ➤ pozyskanie inwestorów ➤ dokształcanie społeczeństwa – kursy ➤ sprzyjająca polityka regionalna dla rozwoju obszarów wiejskich ➤ promocja walorów sołectwa ➤ tworzenie nowych miejsc pracy ➤ wspieranie przez państwo inicjatyw lokalnych ➤ rozwój aktywnej turystyki ➤ promowanie i dofinansowanie tworzenia alternatywnych źródeł dochodów na wsi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zła sytuacja rolnictwa ➤ rosnące bezrobocie – degradacja społeczeństwa ➤ stagnacja w kraju ➤ migracja młodzieży do dużych miast ➤ rosnąca przestępczość i patologie społeczne ➤ brak środków finansowych na realizację planu ➤ zbyt duża biurokracja w pozyskiwaniu funduszy unijnych ➤ starzenie się społeczeństwa ➤ brak zainteresowania inwestorów zewnętrznych

Rozdział IV Wizja rozwoju wsi

Co ma ją wyróżniać?	Estetyka i nieskażone środowisko naturalne
Jakie ma pełnić funkcje?	Rolnicze nowoczesne, usługowe; agroturystyczne
Jacy mają być mieszkańcy?	Ludność napływowa, mieszkańcy wykształceni, aktywni, zaangażowani, w pełni identyfikujący się z wsią, dbający o wieś
Co ma dać utrzymanie?	Rolnictwo, leśnictwo, usługi świadczone przez mikro i małe przedsiębiorstwa
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Stowarzyszenia; aktywne grupy nieformalne, w tym młodzieżowe
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Dyskusje; częste spotkania mieszkańców z Radą Sołecką, współpraca z Radą Gminy i Wójtem, zebrania wiejskie
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Estetyczna, bezpieczna,
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Zachowanie wielokulturowości, tradycji świątecznych, coroczne organizowanie imprez sołeckich, np. dożynki
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Czyste, zadbane, estetyczne, ukwiecone
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Lepszy (do czego przyczyni się skanalizowanie wsi)
Jakie ma być rolnictwo?	Nowoczesne, zmodernizowane, dochodowe, ekologiczne
Jakie mają być powiązania komunikacyjne?	Drogi przejezdne w każdej porze roku, więcej bezpośrednich połączeń PKS
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Plac zabaw dla najmłodszych, boisko sportowe dla rozwijania tężyzny fizycznej; więcej wspólnych spotkań z nauką i zabawą dzięki budowie świetlicy wiejskiej

Z powyższej tabeli wynika, iż wizją Turówka jest:

Kompleksowy i zrównoważony rozwój sołectwa Turówka - dzięki wykorzystaniu zasobów i potencjałów - podstawą poprawy warunków życia aktywnych i zintegrowanych mieszkańców społeczności lokalnej.

Rozdział V	Zestawienie priorytetów, celów, zadań planu
-------------------	--

Priorytet I. ATRAKCYJNOŚĆ ZAMIESZKANIA I TURYSTYCZNA

Cele:

- PODNIESIENIE STANDARDU ŻYCIA I PRACY NA WSI
- ZASPOKOJENIE POTRZEB SPOŁECZNYCH I KULTURALNYCH MIESZKAŃCÓW
- POPRAWA WYGLĄDU WSI
- INTEGRACJA SPOŁECZNOŚCI WIEJSKIEJ

Zadania:

- 1.1. Budowa i wyposażenie świetlicy wiejskiej.
- 1.2. Modernizacja placu zabaw dla dzieci.
- 1.3. Modernizacja boiska sportowego.
- 1.4. Urządzenie ścieżek rowerowych.
- 1.5. Popraw estetyki miejscowości.

Priorytet II. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
--

Cele:

- PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ
- WZROST ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ
- POPRAWA STANU ŚRODOWISKA NATURALNEGO
- POPRAWA FUNKCJONALNOŚCI MIEJSCOWOŚCI

Zadania:

- 2.1. Budowa kanalizacji sanitarnej.
- 2.2. Modernizacja oświetlenia wsi – wymiana świetlówek na energooszczędne.
- 2.3. Budowa ciągów pieszych w Turówku.

Priorytet III. ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH

Cele:

- PODNIESIENIE KWALIFIKACJI I UMIEJĘTNOŚCI MIESZKAŃCÓW
- BUDZENIE DUCHA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
- PROMOCJA SOŁECTWA
- ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I TRADYCJI LOKALNYCH

Zadania:

- 3.1. Organizacja szkoleń i kursów dla mieszkańców.
- 3.2. Organizacja imprez promocyjno-integracyjnych.
- 3.3. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

KARTY ZADAŃ UJĘTYCH W PLANIE ODNOWY MIEJSCOWOŚCI TURÓWKO

Zadanie 1.1.	Budowa i wyposażenie świetlicy wiejskiej
<p>OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO</p>	<p>Obecnie na terenie Turówka nie ma świetlicy wiejskiej. Dzieci i młodzież spędzają wolne chwile w domu lub w przypadku sprzyjającej pogody na słabo wyposażonym boisku sportowym czy placu zabaw. Nie mają gdzie rozwijać swoich talentów i zainteresowań. We wsi nie istnieją organizacje pozarządowe, czy inne grupy nieformalne, z powodu braku siedziby i miejsca spotkań. Spotkania Rady Sołeckiej oraz zebrania wiejskie organizowane są między blokami. Organizacja imprez okolicznościowych czy integracyjnych uzależniona jest od warunków pogodowych.</p>
<p>ZAKRES PRAC</p>	<ul style="list-style-type: none"> - budowa świetlicy wiejskiej składającej się z: <ul style="list-style-type: none"> - sali zebrania i spotkań, rozrywek kulturalnych o powierzchni 88 m², - szatni o powierzchni 20 m², - WC damskiego o powierzchni 6,10 m², - WC męskiego o powierzchni 6,10 m². - opis budynku: <ul style="list-style-type: none"> - obiekt będzie parterowy z dwuspadowym dachem krytym blachodachówką, - budynek będzie przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, - ogrzewany elektrycznie przy pomocy pieców energooszczędnych, akumulacyjnych z magnetyzerami; ogrzewanie planuje się w II taryfie, sterowane zegarem sterującym, które załącza ogrzewanie tylko w taryfie nocnej. Instalacja wodno-kanalizacyjna wykonana z rur PCV. Ciepła woda z termy elektrycznej. - parametry budynku: <ul style="list-style-type: none"> - wysokość – 5,20 m, - długość – 14,45 m, - szerokość – 9,45 m. - powierzchnia zabudowy – 140 m², - powierzchnia użytkowa – 120 m², - kubatura budynku – 686 m³. - wyposażenie świetlicy wiejskiej: <ul style="list-style-type: none"> ➤ zakup stołów – 20 szt.; ➤ zakup krzeseł – 80 szt.; ➤ zakup karniszy i firan; ➤ zastawy komputerowe z oprogramowaniem – 3 szt.; ➤ telewizor z zestawem kina domowego; ➤ wyposażenie świetlicy w gry i zestawy edukacyjne dla dzieci

	(gry planszowe, wydawnictwa i publikacje); ➤ biurka i krzesła do pracowni komputerowej – 3 szt.; ➤ szafka pod telewizor; ➤ stoły do tenisa – 2 szt.; ➤ stoły z piłkarzykami – 2 szt.
CEL GŁÓWNY	Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę infrastruktury społeczno – kulturalnej.
BENEFICJENCI OSTATECZNI	- dzieci, młodzież i dorośli z Turówka i okolicznych miejscowości; - w sezonie turystycznym również turyści odwiedzający tę okolicę.
TERMIN REALIZACJI	lata 2009-2010
KOSZT ZADANIA	330 500 zł (środki własne gminy, dostępne fundusze UE i krajowe)

Zadanie 1.2.	Modernizacja placu zabaw dla dzieci
OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO	Obecnie na terenie miejscowości Turówko jest plac zabaw dla dzieci bardzo słabo wyposażony. Na jego stanie są tylko cztery podstawowe elementy, które nie wystarczają aby w pełni zaspokoić potrzeby maluchów. Młodzi ludzie i dzieci nie mają możliwości korzystania z profesjonalnego sprzętu i infrastruktury sportowej. Powoduje to, iż dzieci mają gorszą kondycję fizyczną, więcej czasu spędzają bez ruchu, co prowadzi do powstawania wad postawy. Doposażenie placu zabaw dla dzieci z pewnością stworzy lepsze warunki do rozwoju prosportowych nawyków wśród młodych ludzi, wpłynie pozytywnie na integrację środowiska lokalnego oraz przyczyni się do zmniejszenia liczby dzieci z wadami postawy. Inwestycja podniesie atrakcyjność turystyczną obszaru.
ZAKRES PRAC	- wyrównanie terenu, - zasianie trawy, - zakup i montaż urządzeń zabawowych dla dzieci (piaskownica, zjeżdżalnia, huśtawki, równoważnia, itp.), wszystkie urządzenia będą nowoczesne i bezpieczne – co będą potwierdzały stosowne certyfikaty, - ogrodzenie placu zabaw, - zakup i montaż elementów dodatkowych (ławeczki drewniane, kosze na śmieci).
CEL GŁÓWNY	Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę infrastruktury sportowej oraz wzrost atrakcyjności turystycznej.

BENEFICJENCI OSTATECZNI	<ul style="list-style-type: none"> - dzieci i młodzież z Turówka, - dzieci i młodzież z terenu całej Gminy Kozłowo, - dzieci turystów odwiedzający ten teren w okresie letnim.
TERMIN REALIZACJI	rok 2009
KOSZT ZADANIA	10 000 zł (środki własne gminy, dostępne fundusze UE i krajowe)

Zadanie 1.3.	Modernizacja boiska sportowego
OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO	W chwili obecnej w Turówku istnieje boisko sportowe. Nie posiada ono jednak profesjonalnych siatek na bramkach. Koniecznym jest również zakup ławek dla kibiców. Aby dzieci i młodzież mogli w pełni korzystać z nowopowstałej infrastruktury sportowej niezbędnym jest również wyposażenie boiska w piłki do poszczególnych dyscyplin sportowych (piłka nożna, siatkówka, piłka ręczna). Z uwagi na to, że boisko znajduje się przy drodze powiatowej niezbędne jest ogrodzenie terenu.
ZAKRES PRAC	<ul style="list-style-type: none"> - wyrównanie terenu, - zasianie trawy, - zakup i montaż bramek, - zakup i montaż ławeczek i koszy na śmieci, - zakup piłek (do piłki nożnej, siatkówki, piłki ręcznej), - zakup i montaż ogrodzenia, - zakup strojów sportowych dla dzieci – 20 szt.
CEL GŁÓWNY	Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę infrastruktury sportowej oraz wzrost atrakcyjności turystycznej.
BENEFICJENCI OSTATECZNI	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy Turówka, w szczególności dzieci i młodzież, - dzieci i młodzież z terenu całej Gminy Kozłowo, - turyści – licznie odwiedzający ten teren w okresie letnim.
TERMIN REALIZACJI	rok 2009
KOSZT ZADANIA	8 000 zł (środki własne gminy, dostępne fundusze UE i krajowe)

Zadanie 1.4.	Urządzenie ścieżek rowerowych
OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO	<p>Wzdłuż drogi prowadzącej nad jezioro oraz wokoło niego rozciągają się przepiękne widoki, które mogłyby stać się dodatkową atrakcją turystyczną dla licznej rzeszy odwiedzających. Mieszkańcy chcieliby aby w Turówku powstała ścieżka rowerowa. Podniesie ona nie tylko atrakcyjność turystyczną ale zwiększy bezpieczeństwo i komfort turystów oraz mieszkańców udających się na kąpielisko.</p> <p>W ramach projektu „Barwy Mazur” współfinansowanego przez Sektorowy Program Operacyjny „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006 (środki z działania Leader+) Związek Stowarzyszeń Lokalna Grupa Działania „Brama Mazurskiej Krainy”, którego członkiem jest m.in. Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Nidzickiego, Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Kozłowo oraz Gmina Kozłowo wypracował koncepcję wytyczenia kilku ścieżek rowerowych na terenie powiatu nidzickiego.</p> <p>Jedna z nich przebiegać będzie przez Turówko. Zadanie wymaga współpracy Gminy Kozłowo z Nadleśnictwami i Leśnictwami znajdującymi się w gminie.</p>
ZAKRES PRAC	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie dokumentacji technicznej i uzyskanie niezbędnych pozwoleń, - przeprowadzenie procedury przetargowej, - prace przygotowawczo budowlane, - uporządkowanie terenu, - oznakowanie ścieżek, - wypromowanie ścieżek jako atrakcji turystycznych.
CEL GŁÓWNY	<p>Wzrost atrakcyjności turystycznej sołectwa Turówko oraz zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców sołectwa.</p>
BENEFICJENCI OSTATECZNI	<ul style="list-style-type: none"> - dzieci, młodzież i dorośli z Turówka i okolicznych miejscowości, - w sezonie turystycznym turyści odwiedzający tę okolicę.
TERMIN REALIZACJI	<p>lata 2009-2013</p>
KOSZT ZADANIA	<p>50.000 zł (środki własne gminy, dostępne fundusze UE i krajowe)</p>

Zadanie 1.5.	Poprawa estetyki miejscowości
OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO	<p>Zadanie to ma na celu zmotywowanie mieszkańców do dbania o estetykę wsi i promowanie Turówka. Społeczność lokalna będzie miała za zadanie dbanie o wygląd swoich posesji i najbliższej</p>

	okolicy. Będą organizowane coroczne konkursy na najpiękniejszą posesję, a w okresie świątecznym konkurs na najpiękniej udekorowaną posesję. Sprzyjać to będzie integracji społeczności wiejskiej, ale przede wszystkim poprawi wizerunek wsi. Zwiększy się liczba turystów i inwestorów, a także poprawi standard życia mieszkańców.
ZAKRES PRAC	<ul style="list-style-type: none"> - odnowienie elewacji budynków, - poprawa estetyki posesji, - cykliczne porządkowanie terenów przy ważniejszych punktach miejscowości (np. świetlica wiejska, boisko sportowe), - zakup i posadzenie kwiatów i drzewek ozdobnych.
CEL GŁÓWNY	Wzrost atrakcyjności Turówka poprzez poprawę estetyki wsi.
BENEFICJENCI OSTATECZNI	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy Turówka, - turyści w okresie wakacyjnym.
TERMIN REALIZACJI	- działanie ciągłe (lata 2009 – 2015)
KOSZT ZADANIA	indywidualne możliwości mieszkańców

Zadanie 2.1.	Budowa kanalizacji sanitarnej
OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO	W chwili obecnej miejscowość Turówko nie jest skanalizowana. Powoduje to konieczność posiadania przez każde gospodarstwo domowe indywidualnych zbiorników na ścieki, podnosi koszty ponoszone w związku z odbiorem nieczystości płynnych, źle oddziałuje na stan środowiska naturalnego. Brak infrastruktury sanitarnej wpływa negatywnie na atrakcyjność inwestycyjną obszaru i stanowi barierę w rozwoju przedsiębiorczości. Obecnie władze samorządowe przygotowują dokumentację techniczną niezbędną do rzeczowej realizacji zadania.
ZAKRES PRAC	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie dokumentacji technicznej i uzyskanie wymaganych pozwoleń i decyzji, - wyłonienie wykonawcy inwestycji, - wykonanie robót budowlano – montażowych, - podłączenie indywidualnych użytkowników do sieci.
CEL GŁÓWNY	Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej sołectwa Turówko poprzez rozbudowę infrastruktury ochrony środowiska.
BENEFICJENCI OSTATECZNI	- mieszkańcy Turówka,

	- turyści, - potencjalni inwestorzy.
TERMIN REALIZACJI	lata 2010 - 2011
KOSZT ZADANIA	1 400 000 zł (środki własne gminy, dostępne fundusze UE i krajowe)

Zadanie 2.2.	Modernizacja oświetlenia wsi – wymiana świetlówek na energooszczędne
OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO	Wieś Turówko posiada oświetlenie liczne. Wymiana ono jednak modernizacji oraz zmiany na świetlówki energooszczędne. Gmina Kozłowo planuje w latach 2007-2013 wymianę świetlówek na terenie całej gminy. Realizacja inwestycji w znaczący sposób przyczyni się do poprawy estetyki miejscowości i podniesie jej atrakcyjność turystyczną oraz w znacznym stopniu wpłynie na zmniejszenie zużycia prądu.
ZAKRES PRAC	- wymiana starych świetlówek na energooszczędne, - uzupełnienie brakujących świetlówek.
CEL GŁÓWNY	Wzrost atrakcyjności Turówka poprzez poprawę estetyki wsi.
BENEFICJENCI OSTATECZNI	- dzieci, młodzież i dorośli z Turówka i okolicznych miejscowości, - w sezonie turystycznym turyści odwiedzający tę okolicę.
TERMIN REALIZACJI	rok 2009
KOSZT ZADANIA	16 000 zł(środki własne gminy, dostępne fundusze UE i krajowe)

Zadanie 2.3.	Budowa ciągów pieszych w Turówku
OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO	W chwili obecnej w miejscowości nie ma chodnika. Plac zabaw dla dzieci, świetlica wiejska i boisko usytuowane będą w centrum miejscowości. Zagospodarowanie centrum wsi – utworzenie traktu pieszego (chodnika z polbruku) przyczyni się do podniesienia bezpieczeństwa drogowego w miejscowości oraz znacznie zwiększy atrakcyjność zamieszkania i turystyczną obszaru sołectwa.

ZAKRES PRAC	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie niezbędnych dokumentów technicznych i uzyskanie wymaganych pozwoleń i decyzji, - wyłonienie wykonawcy inwestycji, - wykonanie robót budowlano – montażowych, - uporządkowanie terenu.
CEL GŁÓWNY	Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez zwiększenie ich bezpieczeństwa.
BENEFICJENCI OSTATECZNI	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy Turówka, - turyści.
TERMIN REALIZACJI	rok 2012
KOSZT ZADANIA	120 000 zł (środki własne gminy, dostępne fundusze UE i krajowe)

Zadanie 3.1.	Organizacja szkoleń i kursów dla mieszkańców
OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO	Brak zaplecza lokalowego uniemożliwia mieszkańcom podejmowanie inicjatyw mających na celu podniesienie kwalifikacji mieszkańców. W wyniku budowy świetlicy w Turówku możliwe będzie zorganizowanie szeregu kursów i szkoleń dla społeczności lokalnej, pozwalających na doskonalenie i nabycie nowych umiejętności oraz rozwijających zainteresowania.
ZAKRES PRAC	Przeprowadzenie szkoleń dla mieszkańców (szkolenia nieodpłatne, otwarte): <ul style="list-style-type: none"> - kurs agroturystyczny, - kurs przygotowywania tradycyjnych potraw, - kurs komputerowy oraz podstaw obsługi Internetu, - szkolenia rozwijające zdolności manualne (wyszywanie, rękodzielnictwo).
CEL GŁÓWNY	Wzrost kwalifikacji i kompetencji mieszkańców Turówka.
BENEFICJENCI OSTATECZNI	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy gminy Kozłowo – w tym miejscowości Turówko, - turyści – licznie odwiedzający ten teren w okresie letnim.
TERMIN REALIZACJI	działanie ciągłe (lata 2009 – 2015)
KOSZT ZADANIA	30 000 zł (środki własne gminy, dostępne fundusze UE i krajowe na realizację miękkich projektów)

--	--

Zadanie 3.2.	Organizacja imprez promocyjno-integracyjnych
OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO	W sołectwie odbywają się imprezy plenerowe, niemniej jednak z powodu braku zaplecza ich zakres jest ograniczony. Budowa świetlicy wiejskiej, modernizacja placu zabaw dla dzieci i wyposażenie boiska pozwoli na zrealizowanie szeregu inicjatyw, w tym również imprez integrujących i aktywizujących społeczność lokalną.
ZAKRES PRAC	Planowane coroczne imprezy w sołectwie: <ul style="list-style-type: none"> - powitanie wiosny, - letni piknik rodzinny, - święto pieczonego ziemniaka, - Sylwester, - Dzień Dziecka, - dożynki gminne.
CEL GŁÓWNY	Promocja sołectwa Turówko oraz integracja jego mieszkańców.
BENEFICJENCI OSTATECZNI	<ul style="list-style-type: none"> - mieszkańcy sołectwa i okolicznych miejscowości, w tym dorośli, młodzież i dzieci, - turyści i odwiedzający Turówko.
TERMIN REALIZACJI	działanie ciągłe (lata 2009 – 2015)
KOSZT ZADANIA	70 000 zł (środki własne gminy, dostępne fundusze UE i krajowe na realizację miękkich projektów)

Zadanie 3.3.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży
OPIS STANU ISTNIEJĄCEGO	Dzieci z terenu sołectwa korzystają głównie z zajęć pozaszkolnych organizowanych przez placówki edukacyjne. W miejscu swojego zamieszkania nie mają możliwości korzystania z zajęć pozalekcyjnych i sportowych. Stan ten zostanie zmieniony dzięki wdrożeniu planu odnowy miejscowości, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - budowie i wyposażeniu świetlicy, - utworzeniu placu zabaw dla dzieci, - utworzeniu boiska sportowego.

ZAKRES PRAC	- zorganizowane zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży w świetlicy wiejskiej, - zorganizowane zajęcia sportowo-rekreacyjne na placu zabaw dla dzieci i boisku sportowym (pod okiem instruktora)
CEL GŁÓWNY	Rozwijanie zainteresowań i umiejętności dzieci i młodzieży poprzez zwiększenie oferty zajęć pozalekcyjnych.
BENEFICJENCI OSTATECZNI	- dzieci i młodzież z Turówka i okolicznych miejscowości.
TERMIN REALIZACJI	działanie ciągłe (lata 2009 – 2015)
KOSZT ZADANIA	21 000 zł (środki własne gminy, dostępne fundusze UE i krajowe na realizację miękkich projektów)

Rozdział VI Harmonogram wdrażania planu wraz z kosztorysem

Zadanie		Czas realizacji/ koszt w zł						
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PRIORYTET I ATRAKCYJNOŚĆ ZAMIESZKANIA								
1.1.	Budowa i wyposażenie świetlicy wiejskiej	330 500						
1.2.	Modernizacja placu zabaw dla dzieci	10 000						
1.3.	Modernizacja boiska sportowego	8 000						
1.4.	Urządzenie ścieżek rowerowych	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000		
1.5.	Poprawa estetyki miejscowości							
PRIORYTET II INFRASTRUKTURA TECHNICZNA								
2.1.	Budowa kanalizacji sanitarnej		1 400 000					
2.2.	Modernizacja oświetlenia wsi – wymiana świetlówek na energooszczędne	16 000						
2.3.	Budowa ciągów pieszych w Turówku				120 000			
PRIORYTET III ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH								
3.1.	Organizacja szkoleń i kursów dla mieszkańców	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	5 000	5 000
3.2.	Organizacja imprez promocyjno-integracyjnych	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
3.3.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000

Rozdział VII Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

Realizacja założeń Planu będzie monitorowana przez Radę Sołecką wsi, Sołtysa oraz Gminę. Będzie się to odbywać poprzez:

- » zabezpieczanie w corocznym budżecie gminy środków finansowych na realizację zadań ujętych w Planie na kolejne lata (zgodnie z harmonogramem)
- » tablicę informacyjną we wsi Turówko (na której umieszczane będą na bieżąco informacje o podejmowanych inicjatyw i realizowanych inwestycjach)
- » dokumentacje z odbioru robót poszczególnych inwestycji.

Spółeczność wiejska będzie się komunikowała poprzez wspólne spotkania wiejskie.

Z uwagi na stosunkowo niewielką liczbę mieszkańców Turówka można mieć pewność, że informacje dotrą do wszystkich, a także, że każdy dorosły obywatel będzie mógł monitorować zakres oraz stopień wdrażania Planu.

Kontakt pomiędzy wsią a Gminą będzie zachowany poprzez Sołtysa oraz aktywnych mieszkańców Turówka.

Plan Odnowy Miejscowości Turówko powstał przy współudziale mieszkańców tej miejscowości, Rady Sołeckiej oraz Gminy Kozłowo. Wypracowane tu priorytety i zadania są dobrem wspólnym, a ich realizacja leży w interesie Stron.

Spis tabel i rysunków

Tabela nr 1.	Wykaz sołectw Gminy Kozłowo	6
Tabela nr 2.	Porównanie liczby mieszkańców sołectwa Turówko z innymi sołectwami Gminy Kozłowo	8
Tabela nr 3.	Stan ludności miejscowości Turówko w ostatnich 5-ciu latach	8
Tabela nr 4.	Szczegółowe dane demograficzne dla roku 2007	9
Tabela nr 5.	Powierzchnia gospodarstw rolnych w sołectwie Turówko	21
Tabela nr 6.	Struktura działalności gospodarczej w miejscowości Turówko na dzień 01.01.2007r.	22
Tabela nr 7.	Podstawowe dane dotyczące Szkoły Podstawowej w Szkotowie	25
Tabela nr 8.	Wyposażenie gospodarstw w wodociągi i kanalizację	27
Tabela nr 9.	Zestawienie tabelaryczne zasobów miejscowości Turówko	29
Rysunek nr 1.	Rysunek nr 1. Lokalizacja wsi Turówko	13/14

Spis skrótów

dn.	– dzień
Dz.U.	– Dziennik Ustaw
Fundusze UE	– Fundusze Unii Europejskiej
ha	– hektar
km	– kilometr
m	– metr
m.in.	– między innymi
np.	– na przykład
nr	– numer
poz.	– pozycja
PRL	– Plan Rozwoju Lokalnego
r.	– rok
SWOT	– analiza słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń (strengths, weaknesses, opportunities, threats)
zł	- złoty